

ASIA DE EST

Asia este continentul cel mai întins și cel mai populat, de o importanță geostrategică uriașă pentru UE. UE are trei parteneri strategici în Asia de Est: China, Japonia și Republica Coreea. Ea se confruntă cu probleme de securitate în regiune, cum ar fi provocarea nucleară din Coreea de Nord și disputele legate de Marea Chinei de Sud. UE este un actor economic puternic și un important donator de ajutor și finanțator al dezvoltării, sprijinind activ consolidarea instituțiilor, democrația, buna guvernare și drepturile omului.

Această fișă descrie regiunea Asia de Est. A se vedea, de asemenea, fișa tehnică privind Asia de Sud ([5.6.7](#)) și cea privind Asia de Sud-Est ([5.6.9](#)).

TEMEI JURIDIC

- Titlul V (acțiunea externă a UE) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE);
- articolele 206 și 207 (comerțul) și 216-219 (acordurile internaționale) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE);
- acordurile de parteneriat și cooperare (relațiile bilaterale).

ASIA DE EST

A. China

UE și-a reluat relațiile cu China în 1994, însă embargoul asupra armelor impus de UE după evenimentele din Piața Tienanmen din 1989 rămâne în vigoare. Interdependențele economice și geopolitice crescânde dintre cei doi parteneri se reflectă în „Agenda strategică comună de cooperare UE-China 2020”, care a amplificat și a extins cooperarea într-o gamă largă de domenii, precum politica externă și de securitate, dezvoltarea economică, guvernarea globală și cooperarea multilaterală în ceea ce privește comerțul și investițiile, precum și în domeniile sociale, de mediu și altele, inclusiv contactele interpersonale.

În 2016, Comisia a adoptat o comunicare comună intitulată „Elemente ale unei noi strategii a UE privind China”, care evidențiază necesitatea de a implica China în procesul său de reformă, promovând totodată reciprocitatea, condiții de concurență echitabile și o concurență loială în toate domeniile de cooperare. Strategia propusă a pus, de asemenea, accentul pe promovarea infrastructurii, a comerțului și a conectivității digitale și interpersonale între cele două țări, pe baza unei platforme deschise și transparente, fondate pe reguli.

Pornind de la strategia propusă în 2016, Comisia a publicat, în martie 2019, o comunicare comună intitulată „UE-China – O perspectivă strategică”, în care se solicita o abordare multidimensională care să acopere diferite domenii de politică și se cerea statelor membre ale UE să dea dovadă de unitate deplină în cooperarea cu China. Perspectiva strategică îndemna la o aprofundare a relațiilor pentru a se promova interesele comune la nivel mondial, precum și la urmărirea mai perseverentă a unor condiții de reciprocitate în domeniul economic.

Cea de a 21-a reuniune la nivel înalt UE-China a avut loc la Bruxelles, la 9 aprilie 2019, în urma dialogului strategic UE-China desfășurat la 18 martie 2019, la Bruxelles, pentru pregătirea summitului. [Declarația comună din 9 aprilie 2019](#) reflectă o dorință constantă nu numai de a coopera cu privire la provocările globale, ci și de a impulsiona o relație economică bilaterală bazată mult mai mult pe nediscriminare, concurență loială și condiții de concurență echitabile. UE și China au convenit îndeosebi să găsească soluții pentru o serie de obstacole esențiale identificate de ambele părți și să se facă un bilanț la următorul summit UE-China.

Declarația comună a confirmat că, în calitate de actori mondiali, UE și China au o responsabilitate comună în abordarea provocărilor regionale și globale, cum ar fi schimbările climatice și aplicarea acordului COP21 de la Paris privind clima, amenințările comune la adresa securității, inclusiv combaterea terorismului și securitatea cibernetică, și în respectarea Planului comun de acțiune cuprinzător cu Iranul referitor la programul nuclear al acestei țări. De asemenea, ele și-au reafirmat hotărârea de a întări multilateralismul și sistemul comercial multilateral bazat pe norme, inclusiv procesele de reformare a sistemelor monetare și financiare internaționale (inclusiv cotele FMI) și a Organizației Mondiale a Comerțului, pentru care UE și China au înființat un grup de lucru comun. Acestea au confirmat importanța G20 ca „primul forum de cooperare economică și financiară internațională” în menținerea sistemului multilateral. Ambele părți s-au angajat, totodată, să îmbunătățească conectivitatea dintre Europa și Asia, pe baza normelor de piață, a transparenței, a achizițiilor publice deschise, a unor condiții de concurență echitabile și a unei concurențe loiale, și să creeze sinergii între Strategia UE privind conectarea Europei cu Asia și inițiativa Chinei „O centură, un drum”.

Sunt în curs negocieri vizând un acord bilateral ambițios de investiții cuprinzător, care ar crea condiții de concurență echitabile pentru mediul de afaceri, ar oferi noi oportunități de piață și protecție pentru investitori și investițiile lor, și ar permite ambelor părți să aibă ambiții mai ample și mai profunde.

UE rămâne primul partener comercial al Chinei, în timp ce China este cel de al doilea partener comercial al UE ca importanță. Comerțul cu mărfuri între UE și China se ridică la mult peste 1,5 miliarde EUR pe zi, exporturile anuale ale UE ridicându-se în 2018 la 210 miliarde EUR, iar importurile sale la 395 de miliarde EUR. Exporturile UE de servicii în China în 2017 s-au ridicat la 44 de miliarde EUR, în timp ce importurile de servicii au fost în valoare de 28 de miliarde EUR. În 2017, fluxurile investițiilor străine directe (ISD) ale Chinei în UE s-au ridicat la aproximativ 30 de miliarde EUR, în timp ce investițiile ISD ale UE în China au fost estimate la circa 6-7 miliarde EUR.

Parlamentul European a atras atenția Chinei asupra încălcărilor drepturilor omului, inclusiv asupra detenției arbitrare, lagărelor de muncă, pedepsei cu moartea, limitării libertății de exprimare și de asociere, avorturilor forțate, precum și asupra politicilor represive din [Tibet](#) și Xinjiang. De asemenea, Parlamentul a sprijinit apelurile lansate de cetățenii chinezi pentru realizarea unor reforme politice reale^[1] și a condamnat tratamentul aplicat diferiților apărători și activiști ai drepturilor omului. China se opune în mod ferm oricărui „amestec” extern în treburile sale interne, inclusiv în probleme ce țin de drepturile omului. Cea de a 37-a rundă a dialogului UE-China privind drepturile omului s-a desfășurat în aprilie 2019.

B. Taiwan

UE aderă la principiul „Chinei unice”, de aceea nu recunoaște Taiwanul ca stat suveran. Cu toate acestea, UE își continuă angajamentul față de Taiwan în domeniile apolitice, inclusiv în domeniile comercial și economic, cum ar fi comerțul, cercetarea și schimbările climatice.

UE a dezvoltat un dialog bine structurat privind chestiunile economice și comerciale cu Taiwanul în mai multe sectoare, cum ar fi sectorul automobilelor, cel farmaceutic, cel al produselor cosmetice și cel al dispozitivelor medicale. UE este a patra piață ca importanță a Taiwanului, după China, SUA și Japonia, iar schimburile comerciale de mărfuri dintre UE și Taiwan au atins un nou record de 51,9 miliarde EUR în 2018. Cu stocuri de investiții străine directe în valoare de 21,2 miliarde EUR (în 2017), UE este cel mai important investitor în Taiwan.

Parlamentul a încurajat în mod repetat cooperarea bilaterală mai strânsă între UE și Taiwan în domenii precum comerțul, cercetarea, cultura, educația, schimbările climatice și protecția mediului, exprimându-și sprijinul pentru eventuale negocieri privind un acord de investiții UE-Taiwan.

UE și Taiwanul au desfășurat prima rundă de consultări anuale privind drepturile omului la 22 martie 2018, în cadrul căroră au fost discutate principalele aspecte legate de drepturile omului, cum ar fi universalitatea drepturilor omului. În cadrul reuniunii, UE a felicitat Taiwanul pentru că a încorporat în mod voluntar dispozițiile principalelor convenții ale ONU în domeniul drepturilor omului în legislația sa națională, precum și pentru mecanismul său de examinare internațională.

Taiwanul va organiza cea de-a 15-a rundă de alegeri prezidențiale în ianuarie 2020. Președintele în exercițiu Tsai Ing-wen din Partidul Progresist Democrat candidează la alegeri, la fel ca Han Kuo-yu din Kuomintang (Partidul Naționalist Chinez). Șase candidați independenți candidează și ei la funcția de președinte.

C. Hong Kong

Relațiile dintre UE și Hong Kong acoperă schimburile comerciale și dezvoltarea economică, cooperarea vamală, inovarea și tehnologia, concurența, siguranța alimentară, mediul și educația. În 2018, UE a fost al doilea partener comercial al Hong Kong-ului după China continentală în privința comerțului cu mărfuri, în timp ce Hong Kong-ul a fost al 17-lea partener al UE în comerțul cu mărfuri și al 10-lea partener

---

[1] Rezoluția Parlamentului European din 14 martie 2013 referitoare la relațiile UE-China (JO C 36, 29.1.2016, p. 126).

ca importanță în comerțul cu servicii. Cel de al 12-lea dialog structurat dintre UE și Hong Kong a avut loc în decembrie 2018. Ca urmare a îmbunătățirii bunei guvernări, la 12 martie 2019, UE a eliminat Hong Kong-ul de pe lista de supraveghere a [jurisdicțiilor fiscale necooperante](#).

[Recomandarea Parlamentului European din 13 decembrie 2017](#), adoptată cu ocazia împlinirii a 20 de ani de la crearea Regiunii Administrative Speciale Hong Kong (RAS), a subliniat că respectarea Legii fundamentale a RAS Hong Kong este extrem de importantă pentru continuarea întăririi relațiilor cu UE. Chiar dacă UE aderă la politica „O Chină unică” și ia act de obiecția Chinei față de „amestecul în treburile interne”, recomandarea condamnă amestecul Chinei în afacerile interne ale Hong Kong-ului, care poate pune în pericol viabilitatea pe termen lung a modelului „o țară, două sisteme”. Demonstrațiile în desfășurare, inițiate în martie 2019 în urma prezentării proiectului de lege privind infractorii fugari și asistența judiciară reciprocă în materie penală, au condus la escaladarea violenței și la tulburări persistente în Hong Kong. UE susține că măsurile de detensionare și dialogul sunt esențiale pentru o soluționare pașnică, împreună cu respectarea libertăților fundamentale acordate în temeiul principiului „o țară, două sisteme”. UE acordă o importanță deosebită gradului ridicat de autonomie al Hong Kong-ului, care trebuie menținut în conformitate cu Legea fundamentală și cu angajamentele internaționale. Respectarea în continuare a drepturilor și libertăților fundamentale și independența sistemului judiciar rămân esențiale pentru dezvoltarea Hong Kong-ului.

D. Japonia

Japonia este un partener strategic al UE din 2003 și împărtășește valorile acesteia cu privire la drepturile omului, democrație și statul de drept. Acordul de parteneriat strategic UE-Japonia, care a intrat în vigoare în mod provizoriu la 1 februarie 2019 și care cuprinde dialogul politic și cooperarea tematică în materie de politici și privind provocările regionale și globale, duce parteneriatul la un nou nivel. De asemenea, acesta va întări dialogul interparlamentar dintre Parlament și Dieta japoneză. Acordul de parteneriat economic (APE) UE-Japonia, unul dintre cele mai cuprinzătoare acorduri de liber schimb ale UE, a intrat în vigoare la 1 februarie 2019. Se preconizează că acesta va stimula comerțul și creșterea economică de ambele părți. APE cuprinde angajamente privind comerțul cu mărfuri și cu servicii și oferă un cadru care promovează investițiile bilaterale. Acesta stabilește, de asemenea, obiective ambițioase pentru dezvoltarea sustenabilă și include, pentru prima dată, un angajament specific față de Acordul de la Paris privind schimbările climatice.

UE și Japonia împărtășesc o viziune comună pentru o economie mondială deschisă, bazată pe norme și care garantează cele mai înalte standarde.

Japonia este al doilea partener comercial al UE ca importanță din Asia (după China), valoarea totală a schimburilor comerciale dintre cele două ridicându-se la 135 de miliarde EUR în 2018. Cele două părți își mențin angajamentul de a intensifica în continuare relațiile de investiții prin încheierea în viitorul apropiat a unui acord separat de investiții, care ar include standarde de protecție a investitorilor/investițiilor și un mecanism de soluționare a litigiilor. La 17 iulie 2018, UE și Japonia au încheiat negocierile privind un nivel adecvat de protecție a datelor. La 23 ianuarie 2019, ele

au adoptat decizii de a-și recunoaște reciproc sistemele de protecție a datelor ca fiind „echivalente”, creând cel mai mare spațiu de fluxuri de date sigure din lume.

Cel de al 26-lea summit UE-Japonia, organizat la 25 aprilie 2019, a discutat chestiuni precum schimbările climatice, securitatea regională și comerțul, precum și situația relațiilor bilaterale. La 27 septembrie, în cursul celei de a doua vizite a prim-ministrului Abe la Bruxelles în 2019, UE și Japonia au semnat Parteneriatul privind conectivitatea durabilă și infrastructura de calitate dintre Uniunea Europeană și Japonia.

E. Republica Coreea (Coreea de Sud)

Relațiile dintre UE și Coreea de Sud datează din 1997, de la Acordul de cooperare și asistență administrativă reciprocă în domeniul vamal. În prezent, Republica Coreea este unul dintre cei zece parteneri strategici ai UE în domeniile securității la nivel mondial, economiei, mediului și cooperării internaționale. Comerțul bilateral dintre UE și Coreea de Sud a crescut în mod semnificativ și a atins un nivel record de peste 100 de miliarde EUR în 2018. UE este un important investitor în Coreea de Sud: stocurile sale de investiții străine directe s-au ridicat la 51 de miliarde EUR în 2017.

Sectorul științei și al tehnologiei din Coreea de Sud este unul dintre cele mai avansate din lume. Acesta încearcă să se concentreze asupra inovării și are rezultate impresionante în domeniul roboticii și al inteligenței artificiale, deschizând noi oportunități pentru intensificarea cooperării științifice și tehnologice comune cu UE.

Coreea de Sud are o economie cu un grad ridicat de digitalizare și elaborează o strategie națională în materie de securitate cibernetică, după ce a fost afectată de pirateria informatică și de atacuri de pe urma cărora au avut de suferit milioane de persoane și site-uri oficiale. Coreea de Nord a fost acuzată că a complotat pentru comiterea majorității atacurilor cibernetice majore. Există o cooperare din ce în ce mai strânsă între UE și Coreea de Sud în domeniul amenințărilor cibernetice. Al cincilea dialog UE-Coreea de Sud pe teme cibernetice a avut loc în iunie 2019 la Bruxelles.

Implicarea economică și denuclearizarea reprezintă prioritățile actuale ale relațiilor inter-coreene. Participarea Coreei de Nord la Jocurile Olimpice de iarnă din februarie 2018 de la PyeongChang a marcat un punct de cotitură. Președintele Moon Jae-in al Republicii Coreea încearcă să atenueze tensiunile prin dialog și prin măsuri de întărire a încrederii. Între aprilie și septembrie 2018 au avut loc trei summituri inter-coreene având ca obiectiv denuclearizarea. Cu toate acestea, relațiile inter-coreene s-au deteriorat în 2019, după summitul SUA-Coreea de Nord de la Hanoi, și s-au înrăutățit din nou în august 2019, în urma unui exercițiu militar comun între SUA și Coreea de Sud, pe care Coreea de Nord l-a descris drept o încălcare a celor trei acorduri încheiate în 2018, acuzând Coreea de Sud de conspirație cu forțe externe și continuând să comită acte ostile pe ascuns. UE sprijină o soluție diplomatică la criza nucleară coreeană.

În martie 2017, Curtea Constituțională a Coreei de Sud a confirmat punerea sub acuzare a fostei președinte, Park Geun-hye. Moon Jae-in, liderul Partidului Democrat (Partidul Minjoo), a fost ales președinte în mai 2017. Noua administrație pune în aplicare o agendă ambițioasă de creștere economică, de creștere a cheltuielilor publice și de continuare a politicilor sociale de redistribuire. În septembrie 2019, președintele Moon l-a numit pe Cho Kuk ministru al justiției pentru a elabora reforme judiciare, inclusiv crearea unei agenții anticorupție care să vizeze investigarea unor funcționari

de rang înalt. În contextul unei controverse și al unor acuzații de corupție, Cho Kuk a demisionat la 14 octombrie 2019. Acuzațiile au afectat imaginea partidului de guvernământ Minjoo înaintea alegerilor parlamentare din aprilie 2020. În octombrie 2019, ratele de aprobare a președintelui Moon au atins cel mai scăzut nivel din 2017, în pofida promisiunii sale de a acorda prioritate creării de locuri de muncă, de a lansa reforme anticorupție și de a reduce inegalitățile.

O delegație a Comisiei pentru afaceri externe din cadrul Parlamentului a vizitat Japonia și Coreea de Sud în aprilie 2018, cu scopul de a aprofunda parteneriatele strategice bilaterale și dimensiunea lor parlamentară.

Al nouălea summit UE-Coreea de Sud a avut loc la 19 octombrie 2018 la Bruxelles. UE și Coreea de Sud au discutat despre extinderea agendei bilaterale și provocările mai ample legate de securitatea și pacea mondială și regională, precum și de neproliferarea armelor de distrugere în masă.

În noiembrie 2019, o delegație sud-coreeană a Adunării Naționale a vizitat Parlamentul European la Bruxelles pentru cea de a 21-a reuniune interparlamentară. Discuțiile s-au axat pe acordul de liber schimb, pe schimbările climatice, pe securitate și pe tehnologie.

Coreea de Sud nu a semnat încă patru dintre convențiile fundamentale ale OIM privind munca forțată, libertatea de asociere, protejarea dreptului de organizare și negocierea colectivă. În octombrie 2019, guvernul a aprobat proiectul legislativ care urmează să fie transmis Adunării Naționale. Nu este sigur dacă proiectul va trece din cauza opoziției întreprinderilor și a sindicatelor.

F. Republica Populară Democrată Coreeană (RPDC/Coreea de Nord)

UE are o politică de „implicare critică” față de Republica Populară Democrată Coreeană (RPDC sau Coreea de Nord), care îmbină presiunea sub forma sancțiunilor și a altor măsuri cu menținerea canalelor de comunicare. Relațiile bilaterale sunt limitate și nu sunt în vigoare tratate bilaterale politice sau comerciale între UE și Coreea de Nord. În plus, cu excepția ajutorului umanitar, cooperarea pentru dezvoltare a UE – legată îndeosebi de securitatea alimentară – este supusă considerentelor politice, sancțiunilor ONU și altor constrângeri. Parlamentul a adoptat mai multe rezoluții prin care condamnă Coreea de Nord pentru programele sale nucleare și de rachete balistice și și-a exprimat îngrijorarea profundă cu privire la deteriorarea situației drepturilor omului în această țară.

Pentru a completa și întări rezoluțiile pertinente ale Consiliului de Securitate al ONU (nr. 2270, 2321, 2371, 2375 și 2397), [UE a extins de mai multe ori gama de sancțiuni împotriva RPDC](#), prin extinderea interdicției legate de investiții la alte sectoare decât sectorul transporturilor și cel al serviciilor financiare. Printre acestea se numără industria armelor convenționale, metalurgia, industria aerospațială și serviciile informatice, precum și serviciile legate de minerit și prelucrare în industriile chimică, minieră și de rafinare. [În aprilie 2018, UE a adăugat o persoană și 21 de entități pe lista celor care fac obiectul măsurilor restrictive luate împotriva RPDC](#), pentru implicarea lor în activități comerciale ilicite și acțiuni care înlesnesc eludarea sancțiunilor. În total, 80 de persoane și 75 de entități figurează în prezent pe lista ONU, iar 59 de persoane și 9 entități au fost sancționate de UE în mod independent.

În urma participării Coreei de Nord, împreună cu Coreea de Sud, la Jocurile Olimpice de iarnă din februarie 2018 de la PyeongChang, au avut loc trei reuniuni inter-coreene la nivel înalt, în aprilie, mai și septembrie 2018. Această evoluție istorică demonstrează interesul reciproc al celor două țări față de realizarea obiectivului de detensionare a situației și de pace în Peninsula Coreeană.

Prima reuniune la nivel înalt RPDC-SUA a avut loc la 12 iunie 2018 în Singapore. Președintele nord-coreean, Kim Jong-un, și președintele SUA, Donald Trump, au convenit în declarația lor comună din 12 iunie 2018 să stabilească noi relații pe baza Declarației de la Panmunjom din aprilie 2018, semnată în cadrul summitului inter-coreean. RPDC s-a angajat să depună eforturi în vederea denuclearizării complete a Peninsulei Coreene. Cel de al doilea summit RPDC-SUA a avut loc la Hanoi (Vietnam) în perioada 27-28 februarie 2019, dar nu s-a ajuns la niciun acord privind denuclearizarea. Președintele Trump a declarat că este dispus să continue negocierile cu Kim Jong-un. Momentan, relațiile cu SUA sunt în impas, iar măsurile de detensionare au fost înghețate.

Ulrich Jochheim / Jorge Soutullo
11/2019

